

**Turkey Sustainable
Energy Financing Facility**

**Türkiye Sürdürülebilir
Enerji Finansman Programı**

DEVELOPED BY:

**European Bank
for Reconstruction and Development**

Katılımcı Bankalar:

AKBANK

DenizBank

 Garanti

 VakıfBank

5 EBRD'nin Sürdürülebilir Enerji Girişimi

TURSEFF, EBRD Sürdürülebilir Enerji Girişimi kapsamında yer alan, ve enerji verimliliği potansiyelinin artırılması ile yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılmasını amaçlayan bir finans destek programıdır.

6 Bir Kredi Programından Fazlası

TURSEFF endüstriyel ve tarım sektörüne odaklı, ücretsiz teknik destek paketi ile birlikte sunulan yenilikçi bir finansman imkanıdır.

8 Kredi Kullanıcıları Açısından TURSEFF'in Faydaları

Şirketler TURSEFF'in sağladığı kredi imkanlarından nasıl yararlanabilir?
TURSEFF kredisinin geleneksel ticari kredilerden ne farkı vardır?

9 Örnek Vaka İncelemeleri

Her bir örnek vaka bazında teknik çözüm, proje yatırım detayı, proje karlılığı ve tasarruf edilen enerji miktarı bilgilerini içeren Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji proje özeti örnekleri,

16 Kredilendirilmeye Uygun Enerji Yatırımları

Kimler ve hangi projeler TURSEFF kapsamında kredi kullanabilirler?

26 3 Aşamada TURSEFF Kredisini

Kredi başvuru süreci ve bu süreçte yapılması gerekenler

Türkiye	
Toplam Tutar	US\$ 200 milyon
Program Başlama Yılı	2010
Program Adı	TURSEFF
Program Web Sitesi	www.turseff.org

Bulgaristan	
Toplam Tutar	US\$ 250 milyon
Program Başlama Yılı	2004
Program Adı	BEERECL
Program Web Sitesi	www.beerecl.com
Bulgaristan	
Toplam Tutar	US\$ 75 milyon
Program Başlama Yılı	2005
Program Adı	REECL
Program Web Sitesi	www.reecl.org
Ukrayna	
Toplam Tutar	US\$ 210 milyon
Program Başlama Yılı	2006
Program Adı	UKEEP
Program Web Sitesi	www.ukeep.org
Gürcistan	
Toplam Tutar	US\$ 60 milyon
Program Başlama Yılı	2007
Program Adı	ENERGOCREDIT
Program Web Sitesi	www.energocredit.ge
Slovakya	
Toplam Tutar	US\$ 85 milyon
Program Başlama Yılı	2007
Program Adı	SLOVSEFF
Program Web Sitesi	www.slovseff.eu
Romanya	
Toplam Tutar	US\$ 110 milyon
Program Başlama Yılı	2008
Program Adı	EEFF
Program Web Sitesi	www.eeff.ro
Kazakistan	
Toplam Tutar	US\$ 75 milyon
Program Başlama Yılı	2008
Program Adı	KAZSEFF
Program Web Sitesi	www.kazseff.kz
Batı Balkanlar	
Toplam Tutar	US\$ 85 milyon
Program Başlama Yılı	2009
Program Adı	WeBSECLF
Program Web Sitesi	www.webseclf.com
Moldova	
Toplam Tutar	US\$ 30 milyon
Program Başlama Yılı	2009
Program Adı	MOSEFF
Program Web Sitesi	www.moseff.org
Rusya	
Toplam Tutar	US\$ 300 milyon
Program Başlama Yılı	2009
Program Adı	RUSEFF
Program Web Sitesi	www.ruseff.com

EBRD'nin Sürdürülebilir Enerji Girişimi

**TURSEFF,
EBRD'nin
Sürdürülebilir
Enerji
Girişiminin bir
bileşenidir.**

EBRD, enerji verimliliği alanında uzmanlaşmış bir ekibi 1994 yılında bünyesinde oluşturarak yenilikçi enerji verimliliği finansmanı konusuna adım atan ilk uluslararası finans kurumu olmuş ve zaman içinde bu konuda uzmanlık kazanmıştır. Banka'nın çevreye duyarlı yaklaşımının yanı sıra, özel sektöre yönelimi ve proje bölgelerini iyi tanıması, enerji yoğun ekonomilerden enerji verimli ekonomilere geçiş dönemini yaşamakta olan ülkelerdeki faaliyetleri açısından kendisini eşsiz bir konuma getirmiştir. EBRD, faaliyet gösterdiği ülkelerdeki yüksek enerji yoğunluğunun, ekonomik dönüşümün önünde büyük bir engel oluşturmakta olduğunu fark etmiştir. EBRD'nin etkinlik gösterdiği Doğu Avrupa Bölgesi, özellikle endüstri, enerji üretimi, belediye ve yapı sektörlerinde enerji verimliliği alanında önemli fırsatlar barındırmaktadır. Ekonomik rekabet gücünün artırılması ve enerji güvenliği kazanımları, EBRD yaklaşımının başlıca itici güçleridir. Bu temel üzerinde EBRD, Sürdürülebilir Enerji Girişimi kapsamındaki çeşitli araçlarından biri olarak Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı'nı (SEFF) geliştirmiştir.

EBRD, Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı (SEFF) adı altında, belirli bir ülkede faaliyet göstermekte olan katılımcı bankaların dahil olduğu kredi programları aracılığıyla, sürdürülebilir enerji programlarını teşvik eder. SEFF, yenilenebilir kaynaklardan enerji üretmeyi ve enerji verimliliği projeleri gerçekleştirmeyi planlayan firmalar ile, enerji verimliliği ve/veya yenilenebilir enerji imkanlarını kullanmak isteyen özel konut sahiplerine kredi verilebilmesi için EBRD'nin program katılımcısı bankalara sağladığı kredi ve garantileri içerir.

Katılımcı bankalar, kendilerine EBRD tarafından verilen bu krediyi programın amaç ve kriterlerine uygun yatırım projeleri bulunan müşterilerine ticari/bireysel finansman sağlamada kullanırlar.

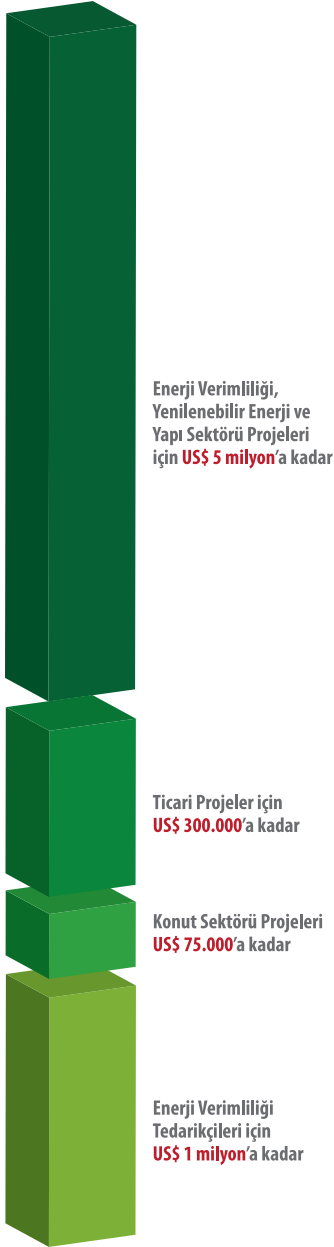
SEFF kapsamındaki her kredi program, katılımcı bankaların kendi öncelikli hedef müşterilerini belirleyebilmeleri, bunlara sunabilecekleri teknik çözümleri oluşturabilmeleri ve kredi başvurularını hazırlayabilmelerine yardımcı olacak kapsamlı bir teknik destek paketi içermektedir. Bu destek, EBRD tarafından görevlendirilen uluslararası ve yerel uzmanlardan oluşan bir proje uygulama ekibi tarafından ücretsiz olarak sağlanmakta ve uluslararası finansör kuruluşlar tarafından sağlanan hibe ile finanse edilmektedir.

EBRD, Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı'na bugüne kadar US\$ 1.3 milyar'dan fazla kaynak ayırmış; Bulgaristan, Gürcistan, Macaristan, Kazakistan, Romanya, Rusya, Slovakya, Batı Balkanlar ve Ukrayna'daki SEFF modelleri kapsamında 35 katılımcı yerel banka aracılığıyla yaklaşık US\$ 700 milyon kredi kullandırmış ve sürdürülebilir enerji yatırımları için binlerce bireysel kredi desteği sağlamıştır.

Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı'nın on ikinci ülkesi TURSEFF ile Türkiye'dir.

Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı'nın uygulanmaya başlandığı ve/veya hazırlık aşamasında bulunan ülkelerin listesi, her ülkedeki toplam kredi programı büyüklükleri ile birlikte yan sayfadaki tabloda yer almaktadır.

Bir Kredi Programından Fazlası

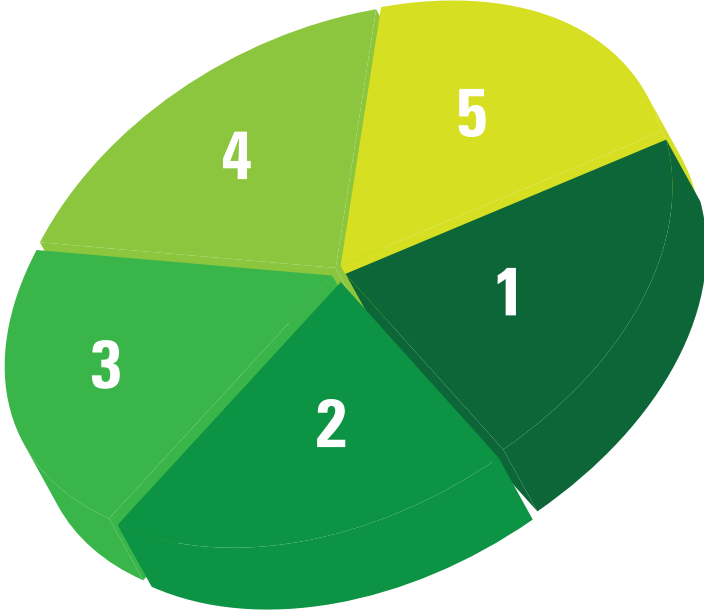
TURSEFF, enerji verimliliği ya da yenilenebilir enerji projelerine yatırım yapmak isteyen endüstriyel firmalar, ticari girişimciler ve özel konut hane halkına yönelik bir kredi programıdır. Program, EBRD tarafından geliştirilmiş olup, kredi kullandırımları katılımcı bankalar kanalıyla gerçekleştirilmektedir. Başvuru sahibi ve projenin kategorisine göre, kredi kullanıcıları önemli oranda enerji verimliliği sağlayacak projelerin hayata geçirilmesinde US\$ 5 milyon'a kadar TURSEFF finansmanından yararlanabilirler. Projelerin TURSEFF finansmanı dışında kalan kısımları ise müşterinin özkaynağından, ya da katılımcı bankaların diğer kredi kaynaklarından finanse edilebilir. Başvuru sahiplerinin finansal yapılarının katılımcı bankalar tarafından uygun ve kredilendirilebilir bulunması, ve kredi talebinin ilgili katılımcı bankanın kredi değerlendirme süreci kapsamında onaylanmış olması gerekmektedir.

TURSEFF altında finanse edilen projeler belirli performans kriterlerini karşılamalıdır. Buna göre, endüstriyel ve ticari proseslerdeki enerji verimliliği projeleri %20'den fazla enerji tasarrufu, yapı sektöründeki enerji verimliliği projeleri ise %30'dan fazla enerji tasarrufu sağlamalıdır.

TURSEFF kapsamlı bir teknik destek paketi içermektedir. Potansiyel kredi kullanıcılarının sürdürülebilir enerji projelerini belirleyip geliştirmelerine ve başarılı TURSEFF kredi başvuruları hazırlamalarına yardımcı olmak amacıyla, uluslararası ve yerel uzmanlardan oluşan bir ekip, enerji verimliliği değerlendirme, proje belirleme ve en uygun çözümün geliştirilmesi konularında potansiyel müşterilere destek sağlamaktadır. Bunun dışında, basit ve/veya standart çözümlerin oluşturulması (örneğin konut projelerinde uygulanabilecek çözümler) ve krediye uygun ekipman listelerinin hazırlanmasıyla basitleştirilmiş kredi başvuru süreçlerinin hayata geçirilmesi sağlanarak katılımcı bankalara da teknik destek verilmektedir. Tüm bu teknik destek TURSEFF kapsamında ücretsiz sağlanmaktadır.

Bu teknik destek, Clean Technology Fund (CTF - Temiz Teknoloji Fonu) ve Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilmektedir. Proje uygulama ekibi MWH (İtalya), GFA Invest (Almanya), D'Appolonia (İtalya) ve Frankfurt School of Finance and Management (Almanya) firmalarında çalışmakta olan uluslararası ve yerel uzmanlar ile bu şirketlerin Türkiye'de yerleşik çözüm ortaklarından oluşmaktadır. Danışman ekip, TURSEFF katılımcı bankalarının kredi değerlendirme personeline sürdürülebilir enerji yatırımlarının değerlendirilmesi üzerine eğitim de sağlamaktadır.

TURSEFF YATIRIM KATEGORİLERİ

1. Ticari Enerji Verimliliği Projeleri
2. Bağımsız Yenilenebilir Enerji Yatırımları
3. Yapı Sektöründe Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Yatırımları
4. Konut Sektöründe Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Yatırımları
5. Uygun İmalatçılar, Tedarikçiler ve Kurulumcular için Yatırım Kredileri

Kredi Kullanıcıları Açısından TURSEFF'in Faydaları

Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji konularında yatırım yapmak karlı bir iştir! Nasıl mı?

Enerji, firmaların üretim maliyetlerinde, nihai ürünün fiyatında ve özel konut hane halkının giderlerindeki temel unsurlardan biridir. Bu maliyeti azaltmak firmaların karlılıkları ve ürünlerinin rekabet gücü üzerinde doğrudan etki yapmaktadır. Enerji verimliliği tedbirleri ile yapılan tasarrufun özel konut hane halkının harcanabilir geliri üzerinde doğrudan etkisi vardır.

Enerji verimliliği için evinizdeki ışıkları mı kapatmalısınız, ya da enerji tasarrufu sağlamak için firmanızın üretimini mi azaltmalısınız? Elbette ki tam tersi! Enerji Verimliliği;

- Modern, enerji verimli teknolojiye yatırım yaparak,
- Akıllı sistem ve kontrolleri kullanarak,
- Üretim tesislerinizin yalnızca münferit parçalarını değil, bütününi optimize edecek kapsamlı çözümler uygulanarak sağlanabilir.

Diğer yatırım olanaklarının karlılık durumlarının belirsiz olduğu dönemlerde bile enerji tasarrufu sağlamaya yönelik yatırımların getirileri oldukça tatminkardır. Dünyanın her yerinde ekonomiler sürekli olarak daha zorlu ve rekabetçi hale gelmekte, kar marjları giderek daralmaktadır. Verimli üretimin önemini şimdiden kavrayan firmalar gelecekte daha büyük bir rekabet avantajına kavuşacak ve kazanan taraf olacaklardır. Siz de üretim tesislerinizi iyileştirmeyi ya da eski ekipmanlarınızı değiştirmeyi düşünüyorsanız, enerji kullanımınızı da optimize etmeniz zamanı gelmiştir. Yeni bir ekipmanın işletmenizde enerji verimliliği sağlaması, ve bunun sonucu olarak da şirketinizin rekabet avantajını artırması mümkün müdür? Bu soru genellikle göz ardı edilir ve birçok firma yukarıda belirtilen azami faydayı sağlayacak ideal çözümü bulmakta zorlanır.

Enerji maliyetlerinin bir konutun toplam giderlerine olan oranı, enerji tasarrufunun avantajlarını belirgin hale getirir, ve her tasarrufun doğrudan yarattığı etkiyle artan eldeki nakit ile de ailenin aylık bütçesine katkı sağlar.

TURSEFF işte bu noktada diğer finansman imkanlarına kıyasla büyük bir avantaja sahiptir:

- TURSEFF, enerji tasarruf çözümlerine yönelik yeni ekipman yatırımları için kredi sağlar.
- TURSEFF, uluslararası deneyime sahip uzmanlardan oluşan bir ekip ile ücretsiz teknik destek sağlayarak projenizi optimize etmenize ve en uygun ekipmanı seçmenize yardımcı olur.

Bu broşürde yer alan örnek vakalar optimize edilmiş yatırım projelerinin avantajlarını net olarak belirtmektedir. Örneklerde de görülebileceği üzere, enerji verimliliğine ve enerji verimliliği tedbirleri ile sağlanan avantajlara odaklanmış projeler bir yandan firmaların üretim tesislerini iyileştirmelerine, diğer yandan da ürün kalitelerini artırmalarına yardımcı olur. Konut hane halkı ise sadece giderlerinden tasarruf etmekle kalmaz; aynı zamanda evlerindeki konfor düzeyinin artmasıyla yaşam kalitelerini yükseltebilirler.

Yenilenebilir Enerji türleri aşağıdakileri kapsamaktadır:

- Güneş Enerjisi
- Akarsu Hidroelektrik Santrali (barajsız)
- Rüzgar Enerjisi
- Biyokütle/Biyogaz Enerji Santrali
- Jeotermal Isı ve/veya Enerji
- Vb.

Bu tür çözümlerin tesis edilmesine yönelik yatırımlar, firmalar ile konut hane halkının dış enerji kaynaklarına bağımlılığını azaltmaya yardımcı olur.

Biyokütle/biyogaz türü yatırımlar başvuru sahibinin dış enerji kaynaklarından tamamen bağımsız olmasını da sağlayabilirler. Bu tür yatırımlarda, enerji firmanın kendi atıklarından sağlanmakta olduğu için başvuru sahibi ana enerji maliyetlerinden kurtulmaktadır.

Konutlarda kullanılan güneş panelleri, su ısıtma için kullanılan elektrik ve gaz ihtiyacını büyük ölçüde azaltabilir.

TURSEFF kapsamlı bir teknik destek paketi sağlamaktadır.

EK FAYDALAR

Bazı projeler, sera gazı salınımindaki azaltım potansiyelinin uygun olması durumunda, ek bir gelir imkânı olarak Karbon Finansmanı'ndan yararlanabilirler. Türkiye, halihazırda yalnızca gönüllü karbon kısıtlamasına katılmakla birlikte, uygun projeler bu yapının getirdiği ek gelir imkanlarından yararlanabilir. TURSEFF uygulama ekibi bu gibi durumlarda ilave destek ve yönlendirme sağlayacaktır.

Örnek Vaka İncelemeleri: Peynir Üretim İmalathanesi

Peynir İmalathanesi yeni bir modern Nano-süzme teknolojisine yatırım yapar.

Şirketin faaliyet konusu

Süt ürünleri, ana kalem olarak peynir imalatı

Projenin amacı:

- Peynir mayası üretiminde doğalgaz kullanımını ortadan kaldırmak
- Elektrik tüketimini düşürmek

Başlıca yatırımlar

- Vakum buharlaşmalı eski süzme sisteminin enerji verimli yeni bir nano sistem ile değiştirilmesi

Yatırım miktarı

Yaklaşık US\$ 1,000,000

Projenin kazanımları

- Yıllık 7.6 milyon m³ doğalgaz tasarrufu
- Yıllık 290 MWh elektrik tasarrufu

Projenin karlılığı

- Yıllık US\$ 1,500,000'den fazla tasarruf
- 1 yıldan daha kısa bir geri ödeme süresi
- % 155 iç verim oranı

Örnek Vaka İncelemeleri: Ekmek Fırını

Ekmek fırını üretimini artırır ve yılda US\$ 100,000 tasarruf sağlar

Şirketin faaliyet konusu

85 çeşit ekmek, tatlı ve çeşitli unlu mamülün üretimi

Projenin amacı:

- Doğalgaz tüketiminin düşürülmesi
- Üretim kapasitesinin artırılması

Başlıca yatırımlar

- Enerji verimli yeni bir fırın

Yatırım miktarı

Yaklaşık US\$ 500,000

Projenin kazanımları

- Üretim kapasitesinin ikiye katlanması
- Doğalgaz tüketiminden yaklaşık olarak yılda 300,000 m³ tasarruf

Projenin karlılığı

- Yıllık US\$ 100,000'den fazla tasarruf
- Kredi geri ödeme süresi 5 yıl
- % 25'in üstünde iç verim oranı

Örnek Vaka İncelemeleri: Yağ Fabrikası

Yağ fabrikası yıllık doğalgaz tüketimini 3.6 milyon m³ düşürür

Şirketin faaliyet konusu

Ayçiçeğinden yağ üretimi

Projenin amacı:

- Doğalgaza olan bağımlılığın azaltılması
- Atık taşıma ve depolama masraflarının azaltılması
- Çevreye verilen zararın azaltılması

Başlıca yatırımlar

- Eski gaz boilerinin küspe yakan boiler ile değiştirilmesi

Yatırım miktarı

Yaklaşık US\$ 4,500,000

Projenin kazanımları

- Doğalgaz tüketiminin yılda 3.6 milyon m³ düşürülmesi

Projenin karlılığı

- Kredi geri ödeme süresi 5 yıl
- % 22 iç verim oranı

Örnek Vaka İncelemeleri: Otel

Otel çamaşırhanesi yıkama maliyetlerinde %51 tasarruf sağlar

Şirketin faaliyet konusu

Dünyanın en prestijli otel gruplarından birisinin İstanbul boğazının kıyısında bulunan tesisi

Projenin amacı:

- Doğalgaz tüketiminin azaltılması
- Su tüketiminin azaltılması
- Yıkama süresinin kısaltılması
- Çevreye verilen zararın azaltılması
- Tekstil kullanım ömrünün artırılması

Başlıca yatırımlar

- Mevcut çamaşır yıkama makinelerine oksidasyon sistemlerinin entegre edilmesi

Yatırım miktarı

Yaklaşık US\$ 34,000

Projenin kazanımları

- Doğalgaz tüketiminin yılda 27,000 m³ düşürülmesi
- Su tüketiminin yılda 3,461 ton düşürülmesi
- Kimyasal tüketiminde %31 azalma sağlanması
- Yıkama kapasitesinde %34 artış sağlanması

Projenin karlılığı

- Yatırımın geri ödeme süresi 10.9 ay
- % 108 iç verim oranı

Örnek Vaka İncelemeleri: Alışveriş Merkezi

Alışveriş merkezi otopark aydınlatmasında %49 tasarruf ve aydınlatma seviyesinde %23 artış

Şirketin faaliyet konusu

Türkiye'nin en büyük ve ilk alışveriş merkezlerinden birisi

Projenin amacı:

- Elektrik tüketiminin azaltılması
- Aydınlatma seviyesinin artırılması
- Çevreye verilen zararın azaltılması

Başlıca yatırımlar

- Mevcut aydınlatma armatürleri değiştirilmeden retrofit elektronik ballast uygulaması

Yatırım miktarı

Yaklaşık US\$ 18,000

Projenin kazanımları

- Elektrik tüketiminin yılda 98MWh düşürülmesi
- Aydınlatma seviyesinde %23 artış sağlanması

Projenin karlılığı

- Yatırımın geri dönüş süresi 11 ay
- % 114 iç verim oranı

Örnek Vaka İncelemeleri: Hastane

Hastane Havalandırma Giderlerinde US\$ 118,160 tasarruf

Şirketin faaliyet konusu

Sağlık

Projenin amacı:

- Elektrik tüketiminin azaltılması

Başlıca yatırımlar

- Mevcut klima santrali fanlarında değişken hız sürücü ve sabit basınç uygulaması

Yatırım miktarı

Yaklaşık US\$ 72,000

Projenin kazanımları

- Elektrik tüketiminin yılda 712MWh düşürülmesi
- Basma kanalı basıncının istenen sabit değerde tutulabilmesi

Projenin karlılığı

- Yatırımın geri dönüş süresi 7.3 ay
- % 169 iç verim oranı

Örnek Vaka İncelemeleri: Tarım Şirketi

Şirket enerji verimliliğini artırarak yılda yaklaşık olarak US\$ 270,000 'den fazla tasarruf sağlar

Şirketin faaliyet konusu

Serada domates ve salatalık yetiştirilmesi

Projenin amacı:

- Doğalgaz tüketimini azaltmak
- Elektrik tüketimini azaltmak

Başlıca yatırımlar

- Yeni boylerler
- Sulama sistemi
- Enerji verimli cam ve otomatik perdeleme sistemi kullanılması
- Havalandırma sistemi
- Klima kontrol sistemi

Yatırım miktarı

Yaklaşık US\$ 1,200,000

Projenin kazanımları

- Doğalgaz tüketiminin yılda 825,000 m³ düşürülmesi
- Elektrik tüketiminin yılda 140 MWh düşürülmesi

Projenin karlılığı

- Yıllık US\$ 270,000 tasarruf
- Kredi geri ödeme süresi 5 yıl
- % 25 iç verim oranı

Konut Sektöründe Enerji Verimliliği Yatırımları

Evinizde enerji verimliliği ne anlama gelir?

Özel Konut Hane Halkının Enerji Verimliliği Yatırımları

Konut olarak kullanılan bina ve dairelerin enerji verimliliği standartlarının iyileştirilebilmesi amacıyla, buralarda ikamet eden hane halkı TURSEFF katılımcı bankalarına başvurabilir ve bankaca kredi onayının verilmesini takiben US\$ 75,000'e kadar kredi kullanabilirler. Site ve benzeri toplu yerleşimlerde ikamet eden konut sakinleri de bu kredilerden yararlanabilir.

Konut sektöründe uygulanabilecek enerji verimliliği projeleri örnekleri:

- Isı cam
- Duvar, çatı, zemin izolasyonu
- Verimli biyokütle ocak/kazanları
- Güneş enerjisiyle çalışan su ısıtıcıları
- Verimli gaz kazanları
- Isı pompaları

Enerji verimliliği evinizdeki yaşam koşullarını büyük ölçüde iyileştirebilir. Enerji verimli bir evin sağladığı konfor daha fazladır. Aynı zamanda, enerji verimli evleri ısıtmak, soğutmak veya evdeki gereçlerin en verimli konumlarında işlemlerini sağlamak daha kolay ve ekonomiktir.

Örnekler: Pencereleler

Enerji verimli pencereleler diğer sıradan pencerelelere göre bir miktar daha pahalı olmakla birlikte, zaman içinde konfor düzeyinin ve/veya tasarruf ettiğiniz enerji miktarı aşağıdaki sebeplerden ötürü artacaktır:

- Kış mevsiminde ısıcam soğuğu dışarıda tutar; böylece ısıtma sisteminiz daha etkili çalışır.
- Yaz mevsiminde çalışması oldukça maliyetli olan klimalara olan ihtiyacı azaltmak önemlidir. Bu durumda gölgelik sağlamak için pencere dışına panjur veya kepenk taktırılması tercih edilerek pencerelelerden gelen ısıyı engelleyebilirsiniz. Veya alternatif bir çözüm olarak açılır kapanır branda güneşlik de kullanabilirsiniz.
- Bu sayede eviniz daha serin olur ve mobilyalarınız da güneş ışığından korunmuş olur. Pencerelelere monte edilen sineklikler iç mekanların cam açılarak havalandırılmasına imkan verir ve böylece konfor seviyesini artırır.

Bazı daha pahalı pencerelelerin cam yüzeyleri performans artırıcı özel bir madde ile kaplanmıştır. Pencere dış yüzeyindeki kaplama (çoğu zaman boyanın rengi sayesinde) yazın ısıyı yansıtır; kışın ise iç yüzeydeki kaplama ısıyı odaya hapseder. Bu tip pencereleler genellikle cam kaplamanın dış cephenin temel bir unsuru olduğu ticari binalarda kullanılır.

Hangi pencerelelerin yüksek enerji verimliliği standartlarını sağladığını nasıl bilebilirim?

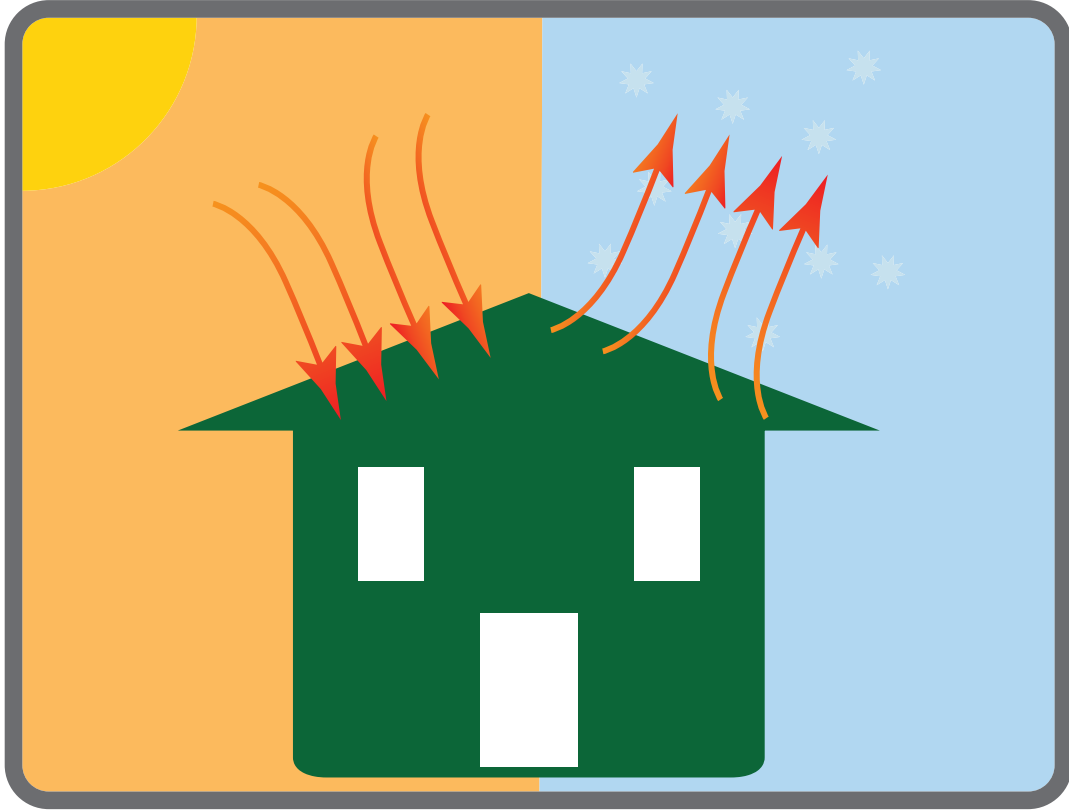
Pencere ile ısı kaybı miktarı U değeri ile ($W/m^2/^\circ C$) ya da "R" değeriyle belirtilmiştir ($m^2 \cdot ^\circ C/W$).

Yatırım için harcayacağınız paranın azami etki sağlayacak şekilde kullanılmasını garanti edebilmek amacıyla krediler yalnızca TURSEFF mühendisleri tarafından onaylanan malzemelerin alımı için kullanılacaktır.

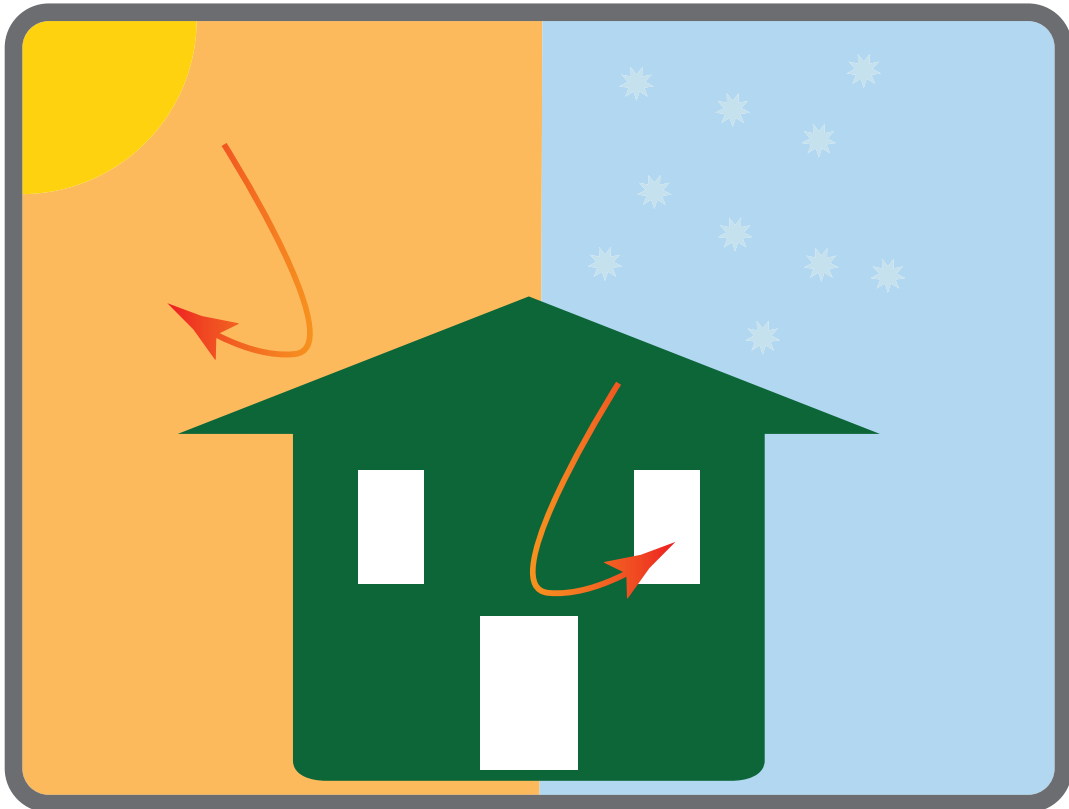
Onaylanmış cihaz/ürünlerin tam listesi TurSEFF web sitesi (www.turseff.org) ya da program katılımcısı bankalardan temin edilebilir.

Ürünlerinin enerji verimliliği standartlarına uygun olduğunu düşünen ve listeye dahil olmak isteyen tedarikçiler TURSEFF ile irtibata geçebilir.

İzolasyonsuz binalar kışın ısı kaybederler. Yazın ise dışarıdaki sıcak havanın içeriye girmesine engel olamazlar.

Bina izolasyonu, içerideki konfor seviyesini artırır, ayrıca ısınma ve soğutma giderlerinde tasarruf sağlar.

Ticari Müşterilerin Kredilendirilmesinde Temel Uygunluk Kriterleri

Hangi Proje Çeşitleri TURSEFF İçin Uygundur?

TURSEFF için uygun olanlar:

- Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve Türkiye’de faaliyet gösteren özel şirketler, firmalar, işletmeler, şahıs şirketleri ya da diğer özel tüzel kişilikler
- Özel mülkiyet ve idare altında bulunan veya iptal edilemez bir özelleştirimin son aşamasındaki firmalar
- 6 Mayıs 2003 tarihli (AB Resmi Gazetesi, L 124, 20 Mayıs 2003, s. 36) Avrupa Komisyonu tavsiyesinde yer alan KOBİ tanımının koşulları gereğince; tam zamanlı yönetim kadrosu da dahil olmak üzere iki yüz kırk dokuzdan (249) fazla sayıda tam zamanlı çalışanı olmayan ve azami yıllık cirosu EUR 50 milyonu, veya azami yıllık bilanço toplamı EUR 43 milyonu aşmayan firmalar
- KOBİ tanımına uymayan büyük şirketlerin, KOBİ tanımı ile uyumlu olan iştirakleri
- Enerji Hizmet Firmaları (ESCO)

TURSEFF için uygun olmayanlar:

- Çoğunluk hissesi veya yönetimi hükümete, herhangi bir kamu kuruluşu, iştiraki veya başka bir politik oluşuma ait olan şirketler,
- Tütün ve tütün mamülleri, sert likör, alkol (bira sanayii, şarap üretimi ve düşük/orta düzeyde alkol içerikli içki üreten firmalar hariç) üretimi, pazarlaması, dağıtımı (veya benzeri bir faaliyet) ile iştirak etmekte olan, silah ve kumarhane sektörlerinde faaliyet gösteren şirketler ile EBRD’nin “Çevresel İstisna ve Referans Listesi”nde yer alan diğer faaliyetlerde bulunanlar
- İşletme sermayesi finansmanı (yatırımın faaliyete geçmesinin olmazsa olmaz bir gereği olan başlangıç işletme sermayesi finansmanı haricinde)
- Yolcu taşıyan motorlu araçların satın alınması, kiralanması
- Yeni kurulan şirketlerin enerji verimliliği projeleri TURSEFF kapsamında değildir
- TURSEFF kredileri borçlunun mevcut bir kredisinin yenilenmesinde (refinansman) kullanılamaz
- İşletme giderleri

Verimli, güvenli ve güvenilir projelerin desteklenebilmesi için ikinci el ekipmanların TURSEFF altında finanse edilmesi uygun değildir.

Çevresel ve Sosyal Politika Gereklere

TURSEFF finansmanına uygunluk için, borçlular ve projeleri aşağıda özetlenen çevresel ve sosyal politikalar ile uyumlu olmalıdır. Uygulanabilir çevresel ve sosyal politikalar aşağıdakileri içerir:

- Borçlular Türkiye’de geçerli olan ulusal çevre, sosyal, sağlık ve güvenlik mevzuatına uymalıdır
- Kredilendirilecek müşteriler ve projeleri EBRD’nin Çevresel ve Sosyal İstisna ve Referans Listesi’ne uygun olmalıdır

Tüm projeler yürürlükteki AB çevre mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilecektir. Eğer bir proje, çevre üzerine etkilerinin değerlendirilmesi neticesinde Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Direktifi’nin ek 1 ve/veya ek 2 bölümlerinin kapsamına girerse, o zaman bu proje için ÇED Direktifi’nce yapılacak inceleme benzeri bir çevresel etki değerlendirilmesi yapılacaktır

- Eğer bir projenin, Habitat Direktifi’nde açıklandığı gibi, doğal kaynakların korunması gereken bir çevre üzerinde etki yapması muhtemel ise, bu proje için Habitat Direktifi’nin 6. maddesine uygun bir değerlendirme yapılarak durum belgelendirilmelidir
- Uygulanabilir durumlarda projeler AB topluluk müktesebadının özellikle aşağıdaki maddelerine uygun olmalıdır:
 - 16 Aralık 2002 tarihli Binalarda Enerji Performansı Direktifi
 - 5 Nisan 2006 tarihli Son Kullanıcı Enerji Verimliliği ve Hizmetleri Direktifi
 - 15 Ocak 2008 tarihli Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Direktifi
 - Yenilenebilir Kaynaklardan Enerji Kullanımının Desteklenmesi Önerisi ve bunun kabulü hakkındaki Direktif

Küçük Ölçekli Ticari Enerji Verimliliği Yatırımları

Ticari işletmelerin enerji verimliliği projeleri için sizlere, enerji tasarrufu imkanlarından daha hızlı bir şekilde yararlanabilmenize imkan tanıyacak basit bir süreç sunabiliriz.

Ticari işletmelerin, basitleştirilmiş proje inceleme yaklaşımı kapsamında finansmana hak kazanabilecek enerji verimliliği yatırım projeleri aşağıdakilerle uyumlu olmalıdır:

- Proje, Uygun Malzeme ve Ekipman Listesi'nde yer alan ekipman, araç ve/veya materyallerin (genel anlamda "teknoloji") tedarik edilmesi ve kurulumunu içermelidir ve
- Kredi tutarı US\$ 300,000' ı geçmemelidir.

"Uygun Ekipman ve Tedarikçiler" in bir listesi web sitemizde (www.turseff.org) ve proje katılımcısı bankalarımızın şubelerinde bulunmaktadır. Bu liste, yeni eklenen ekipman ve tedarikçileri de kapsayacak şekilde periyodik olarak gözden geçirilmektedir.

Ticari işletmelerin yukarıda belirtilen kısıtlar kapsamında kredilendirilmeye uygun teknoloji projesi örnekleri:

- Yoğuşmalı kazanlar
- Gelişmiş reküperatif brülörler
- Yüksek verimli soğutucular
- Absorpsiyonlu soğutma sistemleri (trijenerasyon uygulamaları dahilinde veya ayrı bir absorpsiyon çevrimi olarak) Yüksek verimli elektrik trafoları ve elektrik motorları
- Organik Rankine Döngü sistemleri
- (Biyo)atığı enerjiye dönüştüren sistemler (yakma, biyogaz)
- Infra Red (IR) gaz ısıtıcılar
- Enerji Yönetim Sistemleri, Enerji İzleme, Bina Yönetim Sistemleri veya Proses Otomasyon Sistemleri
- Gelişmiş proses enstrümantasyonu ve kontrolleri (pompa, fan ve sürücüler için frekans kontrol sistemleri de dahil olmak üzere)
- Isı değişim istasyonlarına entegre edilmiş, plakalı eşanjörlü ısı geri kazanım sistemleri, sirkülasyon pompaları, bağımsız otomatik sıcaklık ve/veya talep kontrolleri
- Isı pompaları
- Yüksek performanslı HVAC (ısıtma, havalandırma ve soğutma sistemleri) (örneğin, evaporatif soğutma, değişken hava debili havalandırma sistemleri, ısı geri kazanım sistemleri)
- Küçük ölçekli kojenerasyon üniteleri (örneğin, 20 – 1,000 kW arasında)
- Endüstriyel prosesler ve bina uygulamaları için güneş enerjisi ile su/hava ısıtma sistemleri
- Yüksek enerji verimliliğine sahip pencereler, camlar veya saydam elemanlar
- Ticari ve endüstriyel uygulamalar için doğal havalandırılmalı tavanlar
- Çift havalandırılmalı ön cepheler

Küçük Ölçekli Ticari Enerji Verimliliği Yatırımları

Yenilenebilir enerjiye yatırım yapmanın birçok avantajı vardır. Yenilenebilir enerjinin en önemli faydalarından biri kirliliğe neden olmamasıdır. Ve tabii ki, isminden de anlaşılacağı üzere bu enerji türü yenilenebilirdir ve yerine konamayacak kaynakları kullanmaz. Güneş ışığı, rüzgar, akan su, biyolojik ve jeotermal proseslerin kullanımı bu tür enerji örnekleridir. Yenilenebilir enerji, geleneksel enerji kaynaklarına kıyasla daha düşük çevresel etkiye yol açmaktadır. İşletme sahipleri de yenilenebilir enerjinin faydalarını görecekler, enerji maliyetlerinden para tasarrufu yapacak ve hatta bu hizmetlerden bağımsız hale gelebileceklerdir.

Bu kategori, elektrik ve/veya ısıtma ve/veya soğutma ve/veya fosil yakıt kaynaklarının yerine geçen her tür enerjiyi üretmek üzere yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan ekipman, sistem ve proseslerin satın alınması ve kurulumunu kapsayan projeleri içermektedir

Aşağıdaki yenilenebilir enerji teknolojileri yatırımları TURSEFF kapsamında kredilendirilmeye uygundur:

- EBRD çevresel uyum onayına tabi olmak kaydıyla, 10 MW'yi aşmayan kurulu güce sahip, akarsu hidroelektrik santralleri
- EBRD çevresel uyum onayına tabi olmak kaydıyla, 10 MW'yi aşmayan toplam kurulu güce sahip rüzgar türbinleri kurulumu
- Isı ve/veya elektrik üreten biyokütle yakma sistemleri
- Prosesler ve/veya mekan ısıtma/soğutması ve/veya hijyen amaçlı su ısıtması için sıcak su üreten güneş enerjisi-termal su sistemleri
- Güneş enerjisi-termal kurutma sistemleri
- Jeotermal ısı pompaları
- Biyogaz motorları

Ulaşımda kullanılan biyoyakıt yatırımları hariç tutulmaktadır.

Yenilenebilir enerjiye uygun yatırımlar, onay tarihleri itibarıyla 15 yılın altında bir kredi geri ödeme süresine sahip olmalı ve her US\$ 1 yatırım tutarı ile asgari 2.1 kWh/yıl elektrik (veya eşdeğeri) üretimi, (veya her EUR 1 yatırım tutarı ile asgari 3 kWh/yıl elektrik üretimi) sağlamalıdır.

Rüzgar türbinleri için kurulu güç kullanma oranı 0.22'nin altında olmamalıdır.

Akarsu hidroelektrik santralleri için kurulu güç kullanma oranı 0.25'nin altında olmamalıdır.

Tüm yenilenebilir enerji projelerinin finansal yaşayabilirliği Net Bugünkü Değer ile ölçülmekte olup, (%8 iskonto oranı kullanılarak hesaplandığında) bu değer pozitif çıkmalıdır.

Ticari işletmeler için geçerli olan genel uygunluk kriterleri sağlanmalıdır. Buna göre krediye uygun olanlar:

- Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve Türkiye'de faaliyet gösteren özel şirketler, firmalar, işletmeler, şahıs şirketleri ya da diğer özel tüzel kişilikler
- Özel mülkiyet ve idare altında bulunan veya iptal edilemez bir özelleştirmenin son aşamasındaki firmalar
- 6 Mayıs 2003 tarihli (AB Resmi Gazetesi, L 124, 20 Mayıs 2003, s. 36) Avrupa Komisyonu tavsiyesinde yer alan KOBİ tanımının koşulları gereğince; tam zamanlı yönetim kadrosu da dahil olmak üzere iki yüz kırk dokuzdan (249) fazla sayıda tam zamanlı çalışanı olmayan ve azami yıllık cirosu EUR 50 milyonu, veya azami yıllık bilanço toplamı EUR 43 milyonu aşmayan firmalar
- KOBİ tanımına uymayan büyük şirketlerin, KOBİ tanımı ile uyumlu olan iştirakleri
- Enerji Hizmet Firmaları (ESCO)

Ticari & Endüstriyel Enerji Verimliliği Yatırımları

Esasen tüm sektörler daha önce belirtilen istisnalar arasında yer almadıkları sürece uygundur. TURSEFF'in bazı avantajlar sağlayabileceği sektörler örnekler aşağıda sunulmuştur:

- Gıda işleme ve üretimi
- HoReCa (Oteller ve diğer konaklama tesisleri, Restoranlar, Catering Hizmetleri)
- Tekstil
- İmalat sanayi
- Metal işleme
- Makine imalatı
- Kimya
- Tarım
- Atık yönetimi/işlemesi

Ticari ve Endüstriyel Enerji Verimliliği için Uygun Proje Örnekleri:

- Tesiste birleşik ısı-güç üretimi (kojenerasyon) uygulaması. Projeler Kojenerasyon Direktifi ile uygunluk sağlamalıdır.
- Kazanların iyileştirilmesi (geliştirilmiş kontrollere, ekonomizörler, iyileştirilmiş izolasyon, rejeneratif brülörler, otomatik blöf sistemleri, vb.)
- Elektrikli ısıtma yerine yakıt bazlı doğrudan ısıtmaya geçiş
- Kontrol sistemlerinin geliştirilmesi dahil proses iyileştirmesi
- Buhar dağıtım sistemlerinin iyileştirilmesi: kondensatör kurulması, iyileştirilmiş kondensat geri dönüşü, vb.
- Proseslerden ısı geri kazanımı (örneğin, ön ısıtma amaçlı ekonomizör uygulamaları, mekan ısıtma için ısı geri kazanımı, kurutma amaçlı ısı geri kazanımı, vb.)
- Absorpsiyonlu soğutma sistemlerinin kurulması,
- Seçilmiş elektrik motorlarında değişken hız kontrolü uygulamaları,
- Basınçlı hava sistemlerinin iyileştirilmesi (örneğin, hava kompresörlerinin yerlerinin optimizasyonu, kapasitelerinin değiştirilmesi, eski hava kompresörlerinin yerine yeni verimli kompresörlerin konması)
- Güç dağıtım sistemlerinin iyileştirilmesi (örneğin, eski ya da aşırı büyük boyutlu trafoların değiştirilmesi, kompanzasyon yapılması, vb.)
- Enerji Yönetim Sistemleri ya da Yapı Yönetim Sistemlerinin uygulanması
- Yapılandırılmış çevrede enerji tasarrufu tedbirlerinin uygulanması (örneğin, duvar, çatı ve zemin izolasyonu; otomatik kepenlerin kurulması; yeni pencerelerin takılması; yeni ısıtma ve havalandırma sistemlerinin kurulumu; enerji verimliliği yüksek aydınlatma tesisatı, vb.)

TURSEFF kredisine başvuran firmalar finansal anlamda varlıklarını devam ettirebilir durumda olmalıdır.

Gerçekleştirilecek olan yatırımın, enerji tüketiminde bir düşüş sağlaması gerekmekte olup, TURSEFF fonları yalnızca enerji tasarrufunun ölçülebilir olduğu projelere kullanılabilir.

**Hangi
Sektörler
TURSEFF
için
Uygundur?**

Ticari & Endüstriyel Enerji Verimliliği Yatırımları

Yatırımın enerji performansı teknik olarak aşağıdaki uygunluk kriterlerinden en az birini karşılamalıdır:

- Diğer tüm değişkenlerin sabit kaldığı bir durumda, yıllık bazda
- %20'ye eşit ya da daha yüksek Enerji Tasarruf Oranı; ya da
- sera gazı salınımında %20'ye eşit ya da daha yüksek (eşdeğer ton CO₂) oranda düşüş sağlanmalıdır.

Sadece potansiyel enerji tasarrufunun getirisinden hesaplanan asgari İç Verim Oranı %10'dan büyük olmalıdır.

Bahse konu enerji verimliliği projesi aynı zamanda üretim kapasitesinde de artış sağlıyorsa, potansiyel enerji tasarrufları birim üretim bazında hesaplanarak yeni üretim hacmi ile çarpılır. Yatırımın sağlayacağı yeni üretim kapasitesinin yatırım öncesindeki üretim kapasitesinin iki katını aşması durumunda, TURSEFF kaynağından sağlanacak kredi miktarı aşağıdaki şekilde sınırlandırılır:

2 x yatırım öncesi üretim kapasitesi

Yatırım sonrası üretim kapasitesi

x Projenin yatırım maliyeti

Yapı Sektörü Enerji Verimliliği & Yenilenebilir Enerji Projeleri

Ofis binaları önemli miktarda enerji tüketimi olan bir ticari faaliyet koludur ve enerji verimliliğini artırma girişimlerinde büyük rol oynarlar. Enerji, bir binanın işletim giderlerinin %30 kadarını oluşturur.

Enerji verimliliği tedbirleri, enerji tüketimini ve dolayısıyla enerji faturalarını %30 veya daha fazla oranda azaltabilir. Bu tasarruf karlılık üzerinde doğrudan etkilidir. Sabit varlıkların değerinde meydana gelen artış ise enerji verimliliği tedbirlerinin sonucu olarak ortaya çıkan bir diğer faydadır.

Enerji verimliliğine yatırılan her US\$ 1 için, varlık değerinin US\$ 3'e kadar artabildiği hesaplanmaktadır. Bu, enerji verimliliğinin düşük riskli ve yüksek getiri sağlayan bir yatırım olarak kullanılabilmesi anlamına gelmektedir. Sağduyulu idareciler enerji verimliliğinin büyümede teşvik edici bir faktör olduğunu takdir etmeye başlamışlardır. Özellikle kar amaçlı işletilen ticari binaların işletme maliyetlerindeki düşüş, net faaliyet gelirinde yükselme anlamına gelir. Büyümenin sadece yeni inşaat yatırımları ile mümkün olduğu gayrimenkul sektöründe, yeni yatırım ve satın almaların zaman zaman baskı altında olabileceği düşünüldüğünde, net faaliyet gelirinin artırılması bu sektördeki firmaların hayatiyetinin devam ettirilebilmesi adına çok önemlidir.

Son olarak, enerji verimliliği sağlamaya yönelik tedbirler, tahmin edilebileceği gibi, genellikle yapı içi ortamın konforunu ve çekiciliğini de artırmaktadır.

Örneğin, aydınlatma iyileştirmeleri enerji tüketimi azaltır ve görüş keskinliğini artırır. Daha keskin bir görüş çalışanların işlerini tamamlamalarına yardımcı olur ve göz yorgunluğunu azaltır. Benzer şekilde, ısıtma, havalandırma ve klima ekipmanlarında yapılan iyileştirmeler enerji maliyetlerini azaltır ve bina iç hava kalitesine katkıda bulunur – bu uygulamaların hepsinin konfor düzeyini artırdığı bilinmektedir.

Yapı Sektörü Enerji Verimliliği & Yenilenebilir Enerji Projeleri

Kredilendirilmeye uygun Yapı Sektörü projeleri aşağıdakileri kapsamaktadır:

- Eski ve düşük verimli kazanların alternatif yakıt kullanma özelliği olan veya olmayan yeni verimli kazanlarla değiştirilmesi
- Tesiste mikro kojenerasyon/trijenerasyon uygulaması
- Isı dağıtım sistemlerinin iyileştirilmesi ve ısı pay ölçerlerinin kurulması
- Isıtma sistemlerinin dengelenmesi, münferit ısı kontrol aygıtlarının kurulumu
- Bina Yönetim Sistemlerinin uygulanması
- Mevcut pencerelerin yeni, çift camlı, düşük emisyonlu cam ile değiştirilmesi
- Bina dış yüzeyi ısı yalıtımı (dış duvarlar, çatı ve bodrum katları)
- Mevcut ısıtma sisteminin yenisiyle değiştirilmesi (boru, kazan, makina ve ekipmanların ısı yalıtımı)
- Havalandırma sistem ve/veya prosesinden ısı geri kazanımı (örneğin, ön ısıtma amaçlı ekonomizörler kurulması)
- Enerjinin düşük bir verimle kullanıldığı teçhizatın (örneğin, yemek pişirme, çamaşır, bulaşık yıkama ve kurutma sistemleri) yeni, yüksek verimli olanlarla değiştirilmesi
- Mevcut aydınlatmanın yüksek verimli olanla değiştirilmesi, dimmer, gün ışığı sensörleri, hareket sensörleri, algoritmik aydınlatma kullanımı ve aydınlatma araçlarının gruplandırılması gibi
- Serbest soğutma sistemi
- Kompresör değiştirme/iyileştirme
- Ekstra gölgelendirme (jaluziler, yapı elemanları, vb.)
- Pompa, fan, sürücü ve motorların frekans invertörü
- Değişken hava debili iklimlendirme sistemleri
- Kepenkli kapılar kurulması
- Binalarda yenilenebilir enerji sistemlerinin uygulanması (örneğin, güneş enerjisi ile su ısıtma kolektörleri, biyokütle kazanları, ısıtma ve/veya soğutma amaçlı ısı pompalı veya pompasız jeotermal enerji kullanımı, ısıtma ve/veya soğutma amaçlı ısı pompalı yüzey suyu enerjisi kullanımı, güneş enerjisiyle ısıtma ve/veya soğutma)

Yapı Sektörü projeleri, diğer tüm değişkenlerin sabit kaldığı bir durumda, yıllık bazda %30 veya daha fazla oranda bir Enerji Tasarruf Oranı elde etmelidir.

Aşağıdaki projeler kredilendirilmeye uygun değildir:

- Ülke düzeyinde belirlenen enerji verimliliği standartları ile halihazırda uyumlu olan yeni yapılara yapılan yatırımlar
- Kısa ve orta vadede sadece değer artış kazancı sağlamak amacıyla yapılan gayrimenkul yatırımları
- Arazi ve var olan yapıların satın alım, kiralama veya finansal kiralama bedelleri

Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Ekipmanı İmalatçıları, Tedarikçileri ve Kurulumcuları için Krediler

Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji teknolojilerinin tedarik boyutunu desteklemek amacıyla, Enerji Verimliliği Tedarikçilerine kullandırılacak azami US\$ 1 milyona kadar olan yatırım kredileri bulunmaktadır. Bu tür bir krediye başvurmak isteyen şirketler şu koşulları sağlamalıdır:

- Krediler, Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Ekipmanı İmalatçıları, Tedarikçileri ve Kurulumcularından oluşan enerji verimliliği tedarikçilerinin faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla hizmet etmelidir
- Katılımcı banka, kredi ile sağlanan kaynağın öncelikli olarak, Enerji Verimliliği Tedarikçisinin faaliyetlerinin desteklenmesi veya geliştirilmesi amacıyla kullanılacağına ikna olmalıdır.

3 Aşamada TURSEFF Kredisi

Kredi kullanıcısının ve projenin türüne bakılmaksızın TURSEFF kredisi için başvuru süreci üç temel aşamadan oluşur:

- Projenin belirlenmesi
- Projenin değerlendirilmesi
- Kredi kararı

Her bir aşama, projenin ve kredi kullanıcısının türüne (endüstriyel, ticari veya bireysel) bağlı olarak değişen, aşağıda ayrıntılı bir şekilde tanımlanmış ve karşı sayfadaki tabloda özetlenmiş bulunan birtakım işleri ve gereksinimleri içerir. TURSEFF kredisine başvuran şirket ve/veya şahıslar, süreci hızlandırmak üzere yardımcı olabilir ve sistemin başarısına etki edebilirler. Sürecin hızı ve başarısı yatırım projelerinin ne derece iyi hazırlandığı ve başvuru sahibi tarafından sağlanan bilgilerin ne kadar kapsamlı olduğuna bağlıdır.

Başvuru sürecinin tamamı boyunca, TURSEFF uygulama ekibi sizin deneyimli ve güvenilir ortağınız olacaktır.

Projenin belirlenmesi ve başlatılması

Sizi girişimde bulunmaya ve başvurunuzu sunmaya davet ediyoruz. Bu durumda seçenekleriniz:

- TURSEFF katılımcı bankasının mevcut veya yeni bir müşterisi olup olmadığınızı bakmaksızın, şirketinizin projelerini TURSEFF katılımcısı bankaya sunarsınız. Web sitemizde (www.turseff.org) TURSEFF'e iştirak etmekte olan bankaların güncel bir listesini her zaman bulabilirsiniz
- Şirketinizin proje fikrini TURSEFF uygulama ekibine sunarsınız

Her iki durumda da TURSEFF web sitesinde (www.turseff.org) bulunan Proje Tanımlama Sayfası ilk başvuru için kullanılmalı ve mevcut belgeler buna eklenmelidir. Eksik kalan veya bilemediğiniz bazı verileriniz olduğu takdirde, Proje Tanımlama Sayfası'nın tam olarak doldurulma zorunluluğu bulunmamaktadır, ancak yine de enerji konusundaki durumunuz ve planladığınız faaliyetler konusunda bir fikir verebilmelidir.

TURSEFF uygulama ekibi, baştaki proje fikrine dayanarak, uygun enerji verimliliği seçeneklerini belirleyecek ve sunmuş olduğunuz proje fikrini geliştirecek ve/veya iyileştirecektir. Bu çalışma, müşterinin önerilen tedbirleri uygulama kapasitesi ve isteğinin de bir değerlendirmesini kapsar.

Projenin Değerlendirilmesi

Başta gerçekleştirilen uygunluk ve kredi değerliliği incelemesini takiben, uygunluk kontrolünü tamamlamak üzere ek bir Enerji Verimliliği İncelemesi veya bir Enerji Değerlendirmesi'nin gerekli olup olmadığı konusunda bir karara varılacaktır. Proje hazırlığının kalitesi ve şirketinizin projeyi ne derece geliştirmiş olduğuna bağlı olarak aşağıdaki iki yoldan biri seçilecektir:

- Tam Değerlendirme Süreci– bir Enerji Değerlendirmesi içerir
- Hızlı Süreç– Enerji Değerlendirmesi gerektirmez

**Karmaşık Enerji
Verimliliği ve
Yenilenebilir
Enerji Yatırımları**

Ticari Enerji Verimliliği ve
Yenilenebilir Enerji Projeleri
US\$ 5 MİLYON'a KADAR

BÄĖİMSİZ DANIŞMAN

Dođrulama

KATILIMCI BANKA

Kredi Kararı ve
Kullandırılması

TURSEFF DANIŐMANI

Kredi Başvurusu

TURSEFF DANIŐMANI

KAPSAMLI PROJELER
Enerji Değerlendirmesi

VEYA

YAPI SEKTÖRÜ & NET TANIMLANABİLİR PROJELER
Basitleştirilmiş Enerji
Değerlendirmesi

Potansiyel Müşteri
Feragatnameyi İmzalar

TURSEFF DANIŐMANI
KATILIMCI BANKA

Ön
Uygunluk
Kriteri

Ön
Kredibilite
Kontrolü

Müşteri,
Başvuru Formunu İletir

3 Aşamada TURSEFF Kredisi

Tam Değerlendirme Süreci

Tam Değerlendirme Süreci'nde kredi kullandırma kararını doğrulamak üzere bir Enerji Değerlendirmesi gerekmektedir. Tam Değerlendirme Süreci'nin aşamaları şunlardır:

- TURSEFF katılımcı bankası, projenin ve başvuru sahibi şirketin ön bir değerlendirmesini yaptıktan sonra, krediye itirazı olmadığını TURSEFF uygulama ekibine belirtir, ve proje yüklenicisi şirket ve sunduğu proje ile ilgili bilgileri danışman ekibe iletir.
- Başvuru sahibi şirket, TURSEFF uygulama ekibinin danışmanlık hizmetlerini onayladığını ve bu hizmetler sonrasında ortaya çıkabilecek sonuçlar için tüm sorumluluğu kabul ettiğini belirten bir feragat mektubu imzalar. Feragat yazısının bir kopyasını TURSEFF web sitesinde bulabilirsiniz.
- TURSEFF uygulama ekibi bir Enerji Değerlendirmesi gerçekleştirir ve projenin detaylı analizini hazırlar. Enerji Değerlendirmesi'nin içeriği ve projenin genel değerlendirme raporları her proje için farklılık gösterecektir. Bu raporlar kalite güvencesi açısından EBRD tarafından rastgele kontrol edilebilir.
- TURSEFF uygulama ekibi, değerlendirme raporunu TURSEFF katılımcı bankasına ve şirkete sunar.
- Şirket, değerlendirme raporuna istinaden, TURSEFF katılımcı bankasına kredi başvurusunda bulunur.
- Başvuruyu takiben, TURSEFF katılımcı bankası, tamamen kendi kredi iç onay mekanizmalarına bağlı olarak kredi kullandırma veya kullandırmama kararını verecektir

Hızlı Süreç

Projeniz iyi tanımlanmış, proje ile sağlanan finansal faydalar ve enerji kazanımları halihazırda doğrulanmış ve belgelendirilmiş ise, ayrıntılı bir Enerji Değerlendirmesi gerekli olmayabilir. Bu durumda, değerlendirme süreci kısılacaktır:

- TURSEFF katılımcı bankası ve TURSEFF uygulama ekibi proje ile ilgili bütün ek bilgileri müştereken toplar. Bu süreç saha ziyaretleri ve diğer incelemeleri kapsayabilir
- TURSEFF katılımcı bankası, dahili risk yönetimi prosedürlerine göre başvuru sahibinin kredi riskinin bir değerlendirmesini yapar
- TURSEFF uygulama ekibi, projenin uygunluk kontrolü çalışmalarına aşağıdakilerle devam eder:
 - proje uygunluğu raporu
 - şirketin ulusal sağlık, güvenlik, çevresel yönetmelikler ve diğer gerekliliklere uygunluğunun, ve/veya mevcut eylem planları ile firmanın gelecekteki uyumunun garanti edilebilmesini teminen alınacak tedbirlerin uygulanmasına tahsis edilecek kaynakların raporlanması
 - kredi sözleşmesi için gerekecek projenin uygulama takvimi detayı ve proje ile ilgili diğer ayrıntılar firma ile birlikte tanımlanacaktır
 - eğer varsa, kredi şartlarına eklenmesi gereken diğer çevresel koşullar
- Katılımcı bankanın kredi başvurusu için vereceği dahili onayı neticesinde kredi kullandırma kararı verilecek ve projenin finansman sürecine devam edilecektir.
- TURSEFF katılımcı bankasının onayına ve başvuru sahibi şirketin feragat yazısına istinaden, TURSEFF uygulama ekibi firmada enerji tasarrufu tedbirleri neticesinde meydana gelen değişiklikleri tespit etmek üzere herhangi bir zamanda bir Enerji Verimliliği Değerlendirmesi gerçekleştirebilir

3 Aşamada TURSEFF Kredisi

Yapı Sektörü Enerji Verimliliği Yatırımları

Yapılardaki enerji verimliliği iyileştirme projelerinin değerlendirilmesi süreci oldukça basitleştirilmiştir. Bu alandaki inceleme, iyileştirme sağlanabilmesi mümkün ve gerekli olan alanların tespitine (hem enerji verimliliği hem de yenilenebilir enerji kullanım potansiyeli açısından), alınabilecek tedbirlere, ve bu tedbirlerin uygulanma maliyeti ile uygulama sonrası tasarruf edilecek enerjinin hesaplanmasına odaklanmaktadır. İhtiyaç durumunda, katılımcı bankalara yapacağınız kredi başvurunuzda TURSEFF uygulama ekibi size de destek verecektir.

Projenin Değerlendirilmesi

Başvurunuzun ilk aşamasında gerçekleştirilen uygunluk ve kredi değerliliği kontrollerini takiben, danışmanlar, sizlerle birlikte aşağıdakileri belirleyeceklerdir:

- Kullanılan enerji türü, aylık enerji tüketimi (elektrik, ısınma, gaz, vb. güncel faturaların sayaç okumalarından veya hesaplama tahminleri kullanılarak) ve m² başına düşen enerji tüketiminin tespiti;
- Binanın dış yüzeyi (duvarlar, çatı, yer, kapılar ve pencereler) ve mevcut izolasyonun teknik durumu;
- Kazan, ısı değiştirici ve dağıtım şebekesi de dahil olmak üzere bina içi ısıtma ve sıcak su sistemlerinin teknik durumu;
- Elektrik arızı ve bina içi şebekenin teknik durumu;
- Yüksek enerji tüketen belli başlı cihazların teknik durumu (örneğin, yemek pişiriciler, soğutucu ve dondurucular, vb.);
- Klima ve havalandırma sistemlerinin teknik durumu;
- Aydınlatma sistemlerinin teknik durumu.

Proje uygulama ekibi, bu bilgilerden hareket ederek, enerji tüketiminizi önemli ölçüde azaltacak tedbirler ve yapılması gereken yatırımlar için önerilerini sizinle birlikte geliştirecektir:

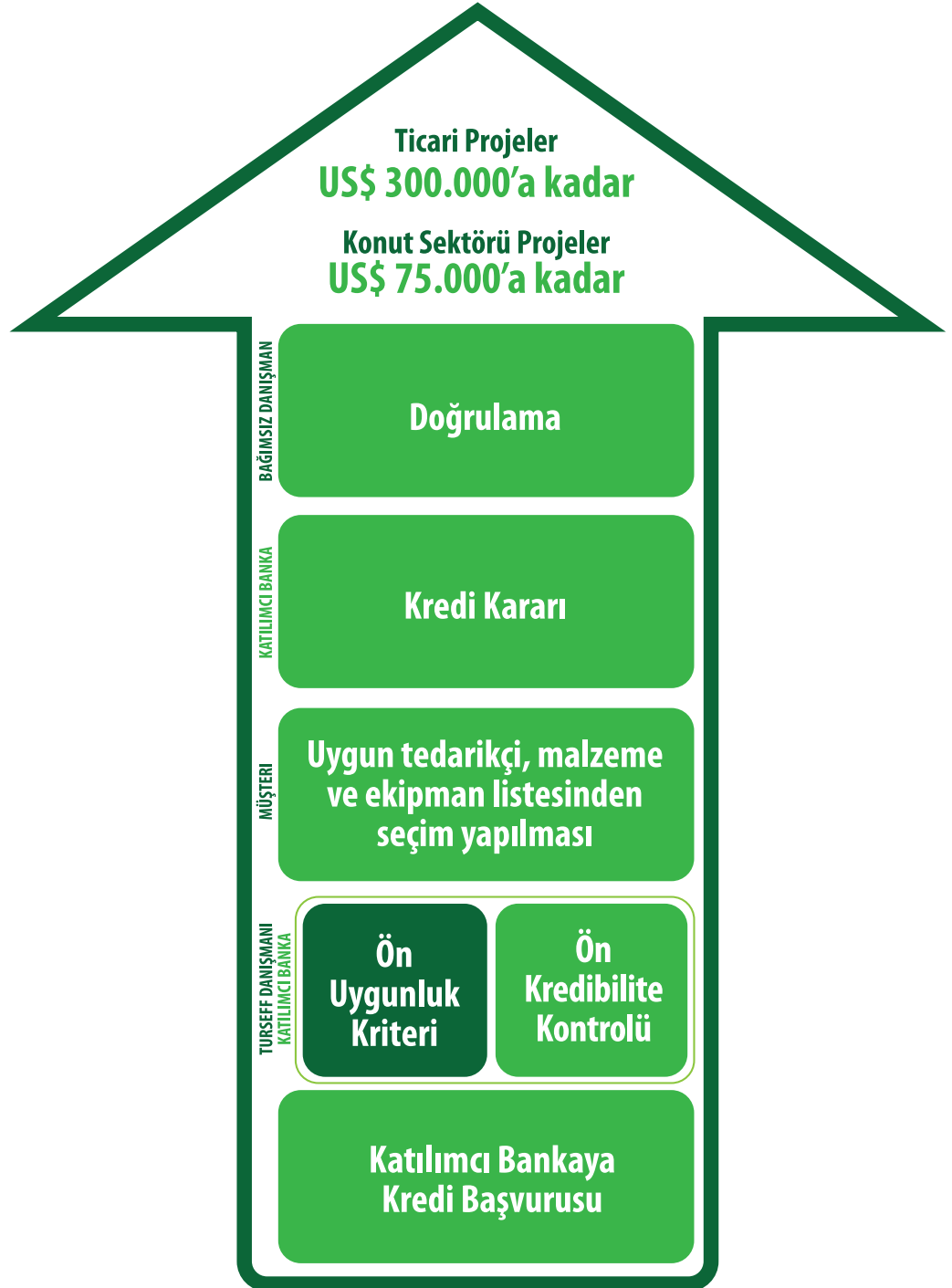
- Enerji tasarrufu ve/veya yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını sağlayacak yatırımların tanımlanması;
- Proje konusunda danışmanlık ve bunun TURSEFF'in uygunluk kriterlerini karşıladığının doğrulanması;
- Yürürlükte olan çevre, sağlık ve güvenlik kanun, mevzuat ve standartlarına uygunluğun saptanması;
- Yatırım maliyetlerinin hesaplanması;
- Sağlanan fiziksel enerji tasarrufu (kWh, GJ, Nm³ gaz, vb.) ve parasal kazanımların hesaplanması;
- Emisyon ticareti rejiminin uygulanabilir kuralları doğrultusunda, her bir proje ile elde edilen sera gazı salınımı azaltımının hesaplanması;
- Yıllık maliyetlerde sağlanan tasarrufların cari fiyatlarla hesaplanması

3 Aşamada TURSEFF Kredisi

Ticari ve Konut Sektörü Yatırımları

Ticari ve konut sektörü enerji verimliliği projeleri için süreç daha da basitleştirilmiştir. Enerji verimliliğinin artırılması konusunda, doğrudan ve esaslı kazanımlar sağladığı ispatlanmış teknik ve çevresel özelliklere sahip, belirli kategorilerdeki uygun ekipman ve tedarikçiler listesi web sitemizde ve katılımcı bankaların şubelerinde mevcuttur.

Talep edilen enerji verimliliği projesi, hem teknik kriterleri, hem de katılımcı bankaların kredilendirme kriterlerini karşıladığında izlenecek süreç, kredi başvurusunu tamamlamak ve doğru ekipman ve/veya tedarikçiyi belirtilen listelerden seçmekten ibarettir.

European Bank
for Reconstruction and Development

Programa Destek Verenler:

European Union

**CLIMATE
INVESTMENT
FUNDS**